

- PORTAL REWITALIZACJA
- AKTUALNOŚCI

Zapomniany dopływ rzeki Łódki odnaleziony. Niegdyś miało powstać nad nim inne miasto! [ZDJĘCIA]

13.08.2025 11:37 Miłosz Wika

- kategoria:
- Portal Rewitalizacji
- Rewitalizacja

Stary kanał - ślad po zapomnianym cieku rzeki Łódki, płynącym przy Starym Cmentarzu w Łodzi, odnaleźli pracownicy ZWiK w czasie prac remontowych na ul. Zachodniej przy ul. Bazarowej. Ten stary betonowy kanał jest

prawdziwą zagadką. Podczas budowy nowych, powojennych osiedli i nowej sieci kanalizacyjnej został on zniszczony. Zapomniano o jego istnieniu. Dziś odsłania swe tajemnice.

Na zdjęciu betonowy kanał dawnej granicznej rzeczki oddzielającej Łódź od Bałut

Miasto Ostroga nad rzeczką

To już trzecie miejsce na Starym Mieście w Łodzi, w którym odkryto fragment podziemnego kanału dawnej rzeczki – najpewniej Ostrogi. Część historyków twierdzi, że nad tym zapomnianym dopływem Łódki próbowano lokować miasto zwane Ostroga 9 lat wcześniej, zanim nadano prawa miejskie Łodzi. Według autorów monografii naszego miasta rynek Ostrogi wytyczono na północ od dzisiejszego placu Kościelnego, między współczesnymi ulicami Łagiewnicką i Zgierską. Tam, przez wyznaczony na płaskim terenie rynek, miał płynąć niewielki strumień. Jego wody - według historyków - brały początek z bagien istniejących przy skrzyżowaniu dzisiejszych ulic Wojska Polskiego z Franciszkańską. Z lokacji Ostrogi nic nie wyszło i ostatecznie w 1423 roku przy rynku Starego Miasta powstało miasto Łódź.

Graniczna rzeczka

Wzdłuż zapomnianej rzeczki biegła granica między Bałutami a miastem Łódź. Dziś bez trudu odnajdziemy domy wzniesione przy kanale dawnej strugi i tym samym bałucko-łódzkiej

granicy. Rzeczka przecinała ulicę Łagiewnicką przy ul. Berlińskiego, ul. Zgierską zaś w miejscu, w którym na elewacji kamienicy pod numerem 17 znajduje się graniczna kapliczka między Bałutami a Łodzią. Płynęła równolegle do ulicy Krótkiej i przecinała obecną ulicę Zachodnią w miejscu dawnego Cmentarza Żydowskiego. Wraz z powiększaniem obszaru nekropolii konieczne było „przesunięcie rzeczki”, dlatego na początku XX wieku ukryto ją w betonowym kanale omijającym cmentarz. To właśnie fragment tego kanału pracownicy ZWiK odkryli na ulicy Zachodniej przy ul. Bazarowej. Jest on widoczny na mapie Łodzi z 1897 roku. Kanał przecinał ulicę Lutomierską na wysokości Komendy Wojewódzkiej Policji i dalej kierował się przez współczesny zieleniec oraz ogrody działkowe do ulicy Drewnowskiej i rzeki Łódki. Między ul. Lutomierską a ul. Drewnowską jeszcze po II wojnie światowej istniał otwarty kanał zwany „rowem lutomierskim”. Jest na planach ZWIK i Archiwum Państwowego w Łodzi. Na ulicy Drewnowskiej, na wysokości motodromu był mostek, za którym zapomniany ciek wpadał do Łódki.

Więcej odnalezionych

rzeczek

W ostatnich latach odnaleziono ślady po dwóch innych dopływach Łódki: cieku od Piotrkowskiej i oraz rzeczek, która płynęła wzdłuż ulicy Pomorskiej i wpadała do Łódki przy skrzyżowaniu współczesnych ulic Północnej z Kilińskiego.

